

MÚSICA

2º DA ESO

NOME: _____

CURSO: _____

INDICE:

Normas xerais.....	1
Música.....	3
O silencio.....	5
O ruído e o son.....	6
Altura.....	7
Intensidade.....	9
Timbre.....	13
Clasificación dos instrumentos.....	14
Formación usuarios da biblioteca.....	16
Clasificación das voces.....	18
Linguaxe musical.....	20
Partituras.....	29

NORMAS XERAIS:

Obrigas d@s alumn@s:

1. Asistir puntualmente a clase. As faltas de asistencia e puntualidade rexistraránse na folla de faltas do titor, para que este informe aos pais.
2. Traer o material: frauta, libreta e bolígrafo. As faltas de material penalizan 0,5 puntos.
3. Respectar o material de clase: mesas, cadeiras, instrumentos... O material extraviado será reposto polo alumnado.
4. Comportarse axeitadamente, respectando aos compañeiros e a profesora e participando nas actividades de clase.
5. Asistir aos concertos propostos polo departamento e comportarse na sala de concertos. A perda ou non entrega de autorización baixará 0,5 a nota da avaliación.
6. Tocar a frauta, analizar partituras e audicións sinxelas.
7. Utilizar a linguaxe musical.
8. Divertirnos mentres aprendemos.

- Os exames non se cambiarán de data baixo ningún concepto salvo casos de forza maior, p.e. enfermidade do profesor. Neste caso o exame trasladarase automaticamente ao día da súa reincorporación.
- Se un alumno falta a un exame, sexa teórico ou práctico, o mesmo día da súa reincorporación deberá entregar un xustificante especial á profesora (policía, xulgado, médico...). O exame se lle repetirá o mesmo día. Do contrario fará a recuperación na avaliación seguinte.
- Está prohibido utilizar en clase móbiles e outros aparellos electrónicos.
- Está prohibido introducir comida na clase, mesmo gomas de mascar.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

- O exame teórico e o práctico (frauta) puntuarán sobre 10 e farán media entre si e cos traballos complementarios.
- Non se fará media e entenderase suspensa a avaliación de non presentar o alumno algún traballo ou non asistir a algún exame.
- Outros comportamentos avaliables como participación, puntualidade, coidado da aula, material e deberes, etc. tamén serán cualificábeis e subirán ou baixarán 0,5 puntos da media segundo sexan positivos ou negativos.

MOI IMPORTANTE:

1. O alumno que teña suspensas a primeira e a segunda avaliación, así coma os respectivos exames de recuperación **non aprobará o curso** na convocatoria de xuño aínda que aprobe o terceiro trimestre.
2. **Abandono de materia.** O departamento considera que un alumno "abandona" cando, aínda vindo e comportándose axeitadamente
 - Non trae material
 - Tráeo pero non o usa
 - Non participa nas actividades da clase
 - Deixa os exames en branco ou con cualificación de 1
 - Négase a realizar o exame práctico

O departamento informará ás familias da situación de abandono previa comunicación ao titor e á xefatura. Nestes casos de abandono o alumno non poderá aprobar a materia en xuño.

"MÚSICA: Para Franz es el arte que más se aproxima a la belleza dionisíaca entendida como embriaguez. Uno no puede embriagarse fácilmente con una novela o un cuadro, pero puede embriagarse con la novena de Beethoven, con la sonata de Bartok para dos pianos y percusión o con las canciones de los Beatles. Franz no distingue entre la llamada música seria y la música moderna. Esa diferenciación le parece anticuada e hipócrita. Le gusta tanto el rock como Mozart.

Para él la música es una liberación: lo libera de la soledad, del encierro, del polvo de las bibliotecas, abre en su cuerpo una puerta por la que su alma entra al mundo para hermanarse. Le gusta bailar y lamenta que Sabina no comparta esta pasión con él.

Están los dos en un restaurante y mientras comen se oye por los altavoces una sonora música rítmica.

Sabina dice:

- Esto es un círculo vicioso. La gente se vuelve sorda porque pone la música cada vez más alto. Y como se vuelve sorda, no le queda más remedio que ponerla aún más alto.
- ¿No te gusta la música? - le pregunta Franz.
- No - dice Sabina. Luego añade: - puede que si viviera en otra época... - y piensa en el tiempo en que vivía Johann Sebastian Bach, cuando la música era como una rosa que crecía en una enorme planicie nevada de silencio.

El ruido disfrazado de música la persigue desde su infancia. Cuando estudiaba en la academia de pintura, tuvo que pasar unas vacaciones enteras en la llamada Obra de la Juventud. Vivían en unas habitaciones comunes y trabajaban en la construcción de una siderurgia. La música aullaba desde los altavoces a partir de las cinco de la mañana y hasta las nueve de la noche. Le daban ganas de llorar, pero la música era alegre y era imposible escapar de ella, ni en el retrete, ni en la cama bajo la manta, los altavoces estaban por todas partes. La música era como una jauría de perros de presa que hubieran soltado tras ella.

Entonces pensaba que esta barbarie sólo imperaba en el mundo comunista. En el extranjero comprobó que la transformación de la música en ruido es un proceso planetario, mediante el cual la humanidad entra en la fase histórica de la fealdad total. El carácter total de la fealdad se manifestó en primer término como omnipresente fealdad acústica: coches, motos, guitarras eléctricas, taladros, altavoces, sirenas. La omnipresencia de la fealdad visual llegará pronto."

La insopportable levedad del ser. Milán Kundera

¿Que música lle gusta a Franz? E a Sabina? E a ti?

¿Que representa a música para cada un deles?

¿Que é a música para ti?

SONIDO Y OÍDO

Explica coas túas palabras a anécdota do embaixador oriental

Completa a seguinte frase:

"*lo que no se conoce...* _____"

O SILENCIO

"Os silencios sempre soan ben" Schönberg.

Escoita os cortes 21 a 25 do programa de radio "sonido y oído" de Fernando Palacios e contesta:

1. ¿Qué dous sons podían oírse na cámara do silencio?

2. Existe o silencio absoluto? _____

3. Que é 4' 33'' _____

4. Quen a compuxo? _____

5. En que consiste "cerillas" ?

6. En que consiste "despertador"?

7. Que dixo Ligeti sobre o futuro da música? _____

8. En que consiste "una para violín solo"?

9. Que dous efectos pode producir o silencio?

10. Por que os compositores se preocupan tanto polo silencio?

11. Existe algunha máquina capaz de impoñer o silencio? _____

12. En que consistía a colección de silencios?

O RUÍDO

El abuso del iPod y otros reproductores pueden crear la "generación sorda"

Los chavales de hoy parece que podrían quedarse sordos hasta 30 años antes que sus padres, según afirma una nueva investigación.

Deafness Research UK advierte que los críos afrontan sordera prematura porque usan sus iPods demasiado alto.

Las afirmaciones vienen de una encuesta en el Reino Unido dirigida por el grupo, que encontró que el 14 por ciento de la gente pasa hasta 28 horas a la semana escuchando su reproductor de música.

"Más de un tercio de la gente que ha experimentado campanilleo en sus oídos después de escuchar música fuerte, escucha su reproductor MP3 a diario. El campanilleo en los oídos, o zumbido, es una señal de daño en su oído," advierte.

Vivienne Michael, director de Deafness Research UK, dice: "Muchos jóvenes usan con regularidad reproductores MP3 durante períodos largos de tiempo y son alarmantemente inconscientes del hecho de que el ruido fuerte puede dañar permanentemente su oído."

Sin embargo, sería injusto culpar al iPod de Apple de una futura generación sorda. Conforme a la ley europea, el volumen de iPod tiene el tope en 100 decibelios.

Está por debajo el consejo de la Ejecutiva de Salud y Seguridad por el cual los niveles del ruido que exceden 105 decibelios pueden dañar la audición si se soporta durante 15 minutos.

O SON

É o elemento más básico da música, pois a música é a arte dos sons. Cando un son resulta desagradable convertese en ruído.

Os sons distínguese os uns dos outros grazas a catro características ou calidades do son: altura, intensidade, duración e timbre.

Altura (ou tono)

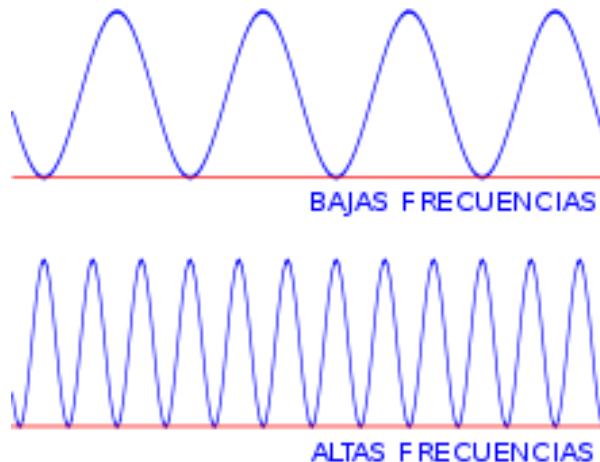
É a calidade do son que nos permite diferenciar os sons **agudos** dos **graves**

Agudo

Grave

Depende da frecuencia de onda e mídese en **Herzios (Hz)**, que son ondas por segundo. Cantos más herzios, más agudo será o son:

A nota **la** do centro do pentagrama produce 440 ondas por segundo, e utilízase como referencia para afinar a orquestra e no **diapasón**.

Di se os seguintes sons che parecen agudos ou graves:

- 1.
- 2
- 3
- 4
- 5

Cita tres son agudos da vida cotiá:

Cita tres son graves da vida cotiá:

En música os sons agudos e graves represéntanse coas notas musicais que se escriben no **pentagrama**:

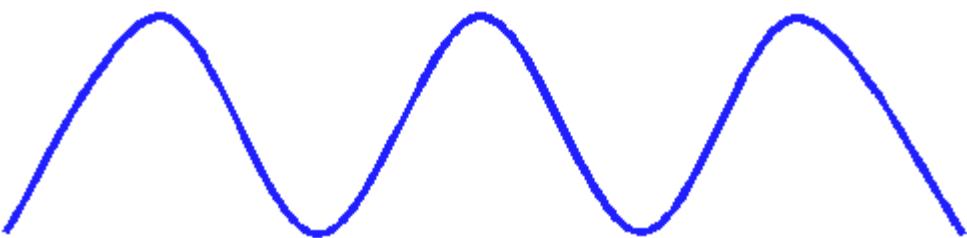

Canto máis arriba estea escrita a nota, máis agudo é o son, e canto más abaixo, máis grave. Hai 7 notas (aínda que hai máis de 7 sons distintos) e a súa sucesión conforma unha **escala**.

Intensidade (ou volume)

É a calidade do son segundo a cal os sons son más **febles** ou más **fortes**.

Sonido intenso

Sonido débil

Depende da amplitudade de onda e mídese en **Decibelios (Db)**. Cantos máis decibelios, más forte é o son.

Niveis de intensidade do son:

0 dB Umbral de audición

10 dB Respiración tranquila

20 dB Biblioteca

40 dB Conversación

50/60 dB Aglomeración de xente / Lavalouzas

65 db máximo recomendado (OMS)

70 dB Aspiradora

80 dB Tren

90 dB Tráfico / Pelexa de dúas persoas

100 dB Perforadora eléctrica / Volume máximo do iPod /moto a 4000 r.p.m.

110 dB Concerto / acto cívico

120 dB Motor de avión en marcha

130 dB Avión en despegue

140 dB Umbral da dor

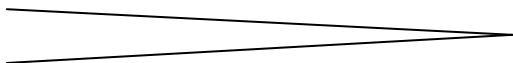
180 dB Explosión del Volcán Krakatoa. Cohete en Despegue

200dB Bomba atómica similar a Hiroshima y Nagasaki

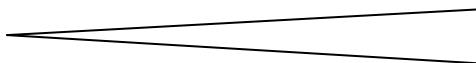
En música os termos que indican o volume son os **matices de intensidade**:

ff (fortissimo) f (forte) mf (mezzoforte) mp (mezzopiano) p (piano) pp (pianissimo)

...e os **reguladores de intensidade**

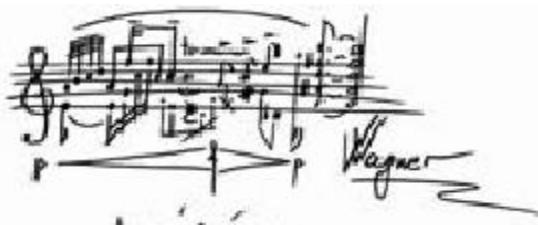

Cresc. (crescendo)

Dim. (diminuendo)

Os matices e reguladores de intensidade colócanse enriba ou baixo o pentagrama

Duración

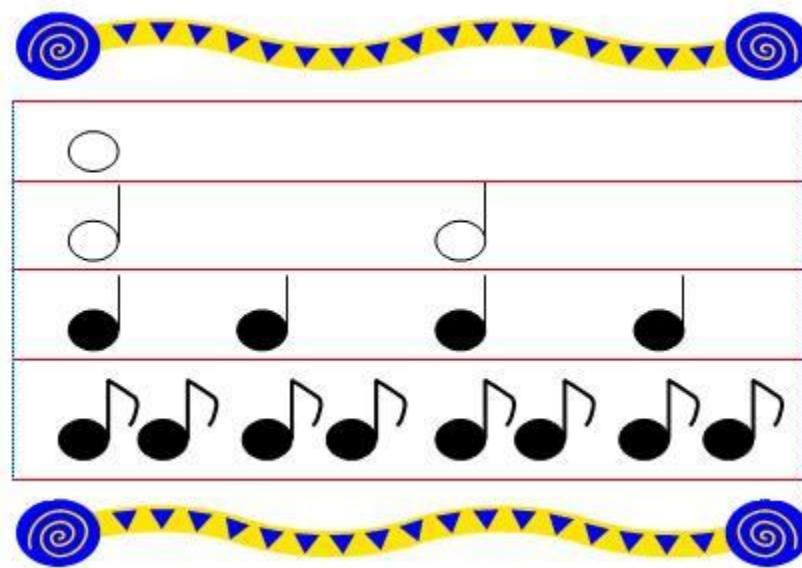
É a calidade do son que nos permite diferenciar os sons curtos dos longos.

A	..	S
B	- ...	T	-
C	-	U	... -
D	-	V -
E	.	W	. --
F	... - .	X	- . - .
G	- . - .	Y	- . - . -
H	... - .	Z	- - . .
I	..	1	. - - -
J	. - - -	2	... - - -
K	- . -	3 - -
L	- . - .	4 -
M	- -	5
N	- .	6	-
O	- - -	7	- - . . .
P	- . - .	8	- - - . .
Q	- - . -	9	- - - - .
R	- . - .	0	- - - - -

O **código Morse** combina sons longos e curtos que representan letras e números. Son sinais telegráficas que se diferencian no tempo de duración do sinal. Represéntanse como raias e puntos. A duración do punto é a mínima posible. Unha raya ten unha duración de aproximadamente tres veces a do punto. Aínda

que tivo moita repercusión nas comunicacións por terra, mar e aire, hoxe en día o seu uso restrínxese aos radioaficionados.

En música son as **figuras** as que representan as duracións:

Segundo a ilustración anterior,
Unha redonda vale.....brancas
Unha branca vale.....negras
Unha negra vale.....corcheas
Unha redonda vale..... negras
Unha branca vale.....corcheas
Unha redonda vale.....corcheas

Escribe o teu nome en Morse utilizando a corchea como sinónimo do punto e a branca da raia. Separa cada letra cunha barra vertical.

Coloca as barras de compás

A musical score consisting of eight staves of music. The first staff starts at measure 1. The second staff starts at measure 7. The third staff starts at measure 13. The fourth staff starts at measure 20. The fifth staff starts at measure 28. The sixth staff starts at measure 39. The seventh staff starts at measure 49. The eighth staff starts at measure 55.

Timbre

É a calidade do son que nos permite distinguir unha voz de outra ou un instrumento de outro.

Adiviña de quen son estas voces

1._____

2._____

3._____

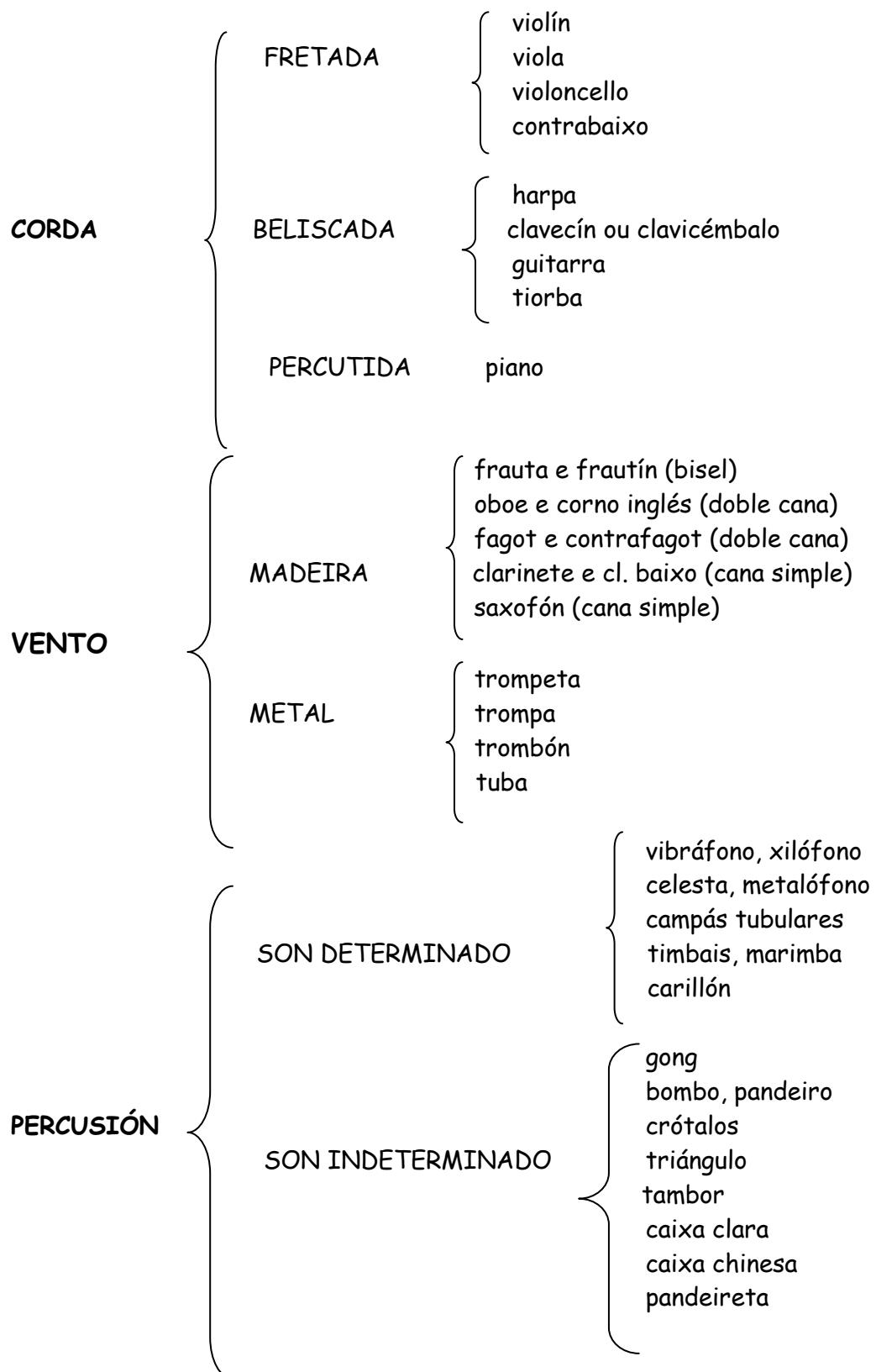
4._____

Os timbres das voces son irrepetibles: non hai dúas voces iguais, pero pódense falsear recolocando o padal brando, a lingua ou os beizos.

Cando temos catarro o timbre da nosa voz vólvese nasal.

Clasificación clásica dos instrumentos

Clasificación moderna dos instrumentos

A partires do s. XX aparecen instrumentos que non cadran con ningunha das tres categorías anteriores, co que se revisa a clasificación quedando os seguintes cinco grupos:

CORDÓFONOS: O son prodúcese por vibración das cordas. Equivale aos de corda.

AERÓFONOS: O son prodúcese por vibración do ar. Equivale aos de vento

MEMBRANÓFONOS: O son prodúcese por vibración dunha membrana ou parche. Equivale a un subgrupo da antiga percusión.

IDIÓFONOS: O son prodúcese por vibración do corpo do instrumento. Equivale aos de percusión que non se encontran no grupo anterior.

ELECTRÓFONOS: O son prodúcese electrónicamente. Ondas Martenot, Sintetizador, guitarra eléctrica, baixo eléctrico, piano eléctrico, órgano eléctrico...

A EVOLUCIÓN DA ORQUESTRA

A Orquestra

É un conxunto formado por músicos que tocan diversos instrumentos, principalmente de corda e vento. Aparece no Barroco, aínda que no renacemento tamén había conxuntos instrumentais. Conforme o número de instrumentos pode ser

- **de cámara** (ata nove)
- **sinfónica** (inclúe sección de percusión, harpas, celesta e piano)

Outras agrupacións instrumentais

CUARTETO DE CORDA:

Está formado por violín I e II, viola e violoncello.

TRÍO:

Está formado por tres intérpretes, xeralmente violín, viola e violoncello ou ben violín, violoncello e piano.

QUINTETO:

Está formado por cinco intérpretes. O máis utilizado é o formado por dous violíns, viola, violoncello e piano.

FORMACIÓN DE PERSOAS USUARIAS DA BIBLIOTECA

UN PAÍS: PUERTO RICO

BIBLIOTECA: Mapas, atlas, enciclopedias, andeis de xeografía e historia
Busca os seguintes datos sobre Puerto Rico:

1. Continente ao que pertence
2. Localización dentro do continente
3. Eixe entre estas opcións: península, illa, terra firme.
4. Países ou accidentes xeográficos limítrofes

UN PERSOEIRO: LEONARD BERNSTEIN

BIBLIOTECA: Nas enciclopedias especializadas non hai información. Nas xerais podemos buscar en "La Enciclopedia. El País", "Enciclopedia Universal Galega" "Diccionario básico Espasa", "Enciclopedia Santillana-El País, tomo Música"

1. Data de nacemento e morte
2. País de orixe
3. Por que era coñecido?
4. Nome dalgunha das súas obras

UN LIBRO: ROMEO Y JULIETA/ ROMEO E XULIETA

BIBLIOTECA: andeis de literatura galega e castelá, enciclopedias, películas...

1. Título dalgunha película relacionada co título ou co argumento
2. Significado da palabra "traxedia"
3. Nome de tres escritores de traxedia grega
4. Nome do autor da ópera co mesmo título

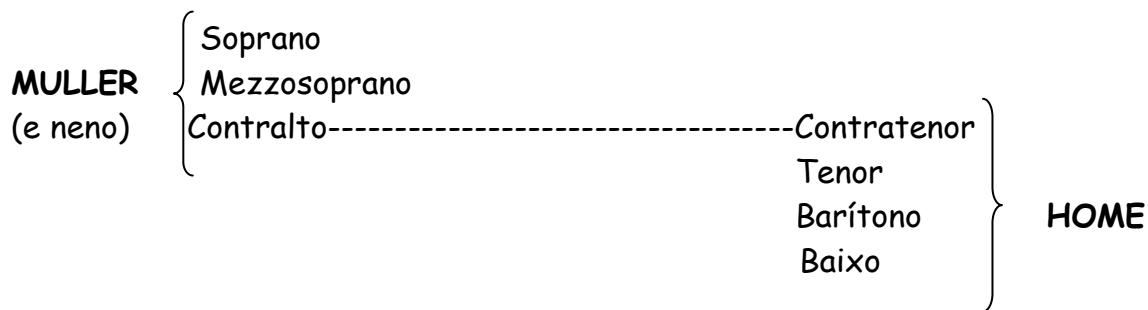
WEST SIDE STORY: PARA BUSCAR EN INTERNET

1. ¿Que é ?
2. En que consiste unha obra desas carcterísticas?
3. Resumo do argumento
4. En que lugar e momento histórico transcurre a trama?
5. Nome das persoaxes principais.
6. Relación entre eles
7. Relación coas outras persoaxes
8. Título doutra obra do mesmo xénero.

<p>America:</p> <p>(Anita) Puerto Rico, My heart's devotion, let it sink back in the ocean Always the hurricanes blowing, always the population growing And the money owing, and the sunlight streaming and the natives steaming I like the isle of Manhattan, smoke on your pipe and put that in!</p> <p>(Girls) I like to be in America, OK by me in America, Everything free in America</p> <p>(Bernardo) For a small fee in America</p> <p>(Anita) Buying on credit is so nice</p> <p>(Bernardo) One look at us and they charge twice</p> <p>(Rosalia) I'll have my own washing machine.</p> <p>(Indio) What will you have, though, to keep clean?</p> <p>(Anita) Skyscrapers bloom in America</p> <p>(Rosalia) Cadillacs zoom in America</p> <p>(Girl) Industry boom in America</p> <p>(Boys) Twelve in a room in America.</p> <p>(Anita) Lots of new housing with more space</p> <p>(Bernardo) Lots of doors slamming in our face</p> <p>(Anita) I'll get a terrace apartment</p> <p>(Bernardo) Better get rid of your accent</p> <p>(Anita) Life can be fresh in America</p> <p>(Boys) If you can fight in America</p> <p>(Girls) Life is all right in America</p> <p>(Boys) If you're all white in America</p> <p>(Girls) Here you are free and you have pride</p> <p>(Boys) Long as you stay on your own side</p> <p>(Girls) Free to be anything you choose</p> <p>(Boys) Free to wait tables and shine shoes</p> <p>(Bernardo) Everywhere grime in America, organized crime in America, terrible time in America</p> <p>(Anita) You forget I'm in America</p> <p>(Bernardo) I think I'll go back to San Juan</p> <p>(Anita) I know what boat you can get on</p> <p>(Bernardo) Everyone there will give big cheer</p> <p>(Anita) Everyone there will have moved here.</p>	<p>América:</p> <p>M- Puerto Rico, querido da alma, Oxalá te afundas no océano. Os furacáns zoando todo o día, A población a medrar E a empeñarse. E o sol abrasando E os nativos, veña a suar. Prefiro a illa de Manhattan; Así que faite a idea e déixame en paz!</p> <p>M- Gústame vivir en América, Síntome a gusto en América, Todo é de balde en América, H-Por un módico prezo en América.</p> <p>M-É fantástico comprar con tarxeta H-Mírannos e xa nos cobran o doble M-Teño lavadora propia H-iSe non tes nada que lavar!</p> <p>M-Os rañaceus florecen en América, Os cádilacs voan en América, A industria medra en América, H-Doce nun cuarto en América.</p> <p>M-Hai tantos edificios novos e espaciosos... H-Hai tantas portas que nos pechan nos fociños M-Terei un apartamento con terraza H-Mellor era que perderas o teu acento M-A vida pode ser agradable en América, H-Se sabes loitar en América, M-A vida está ben en América, H-Se es branco en América.</p> <p>M-Aquí es libre e tes orgullo H-Sempre que te manteñas no teu sitio M-Podes chegar a ser o que queiras H-Como camareiro ou limpabotas</p> <p>H-Cotra por todas partes en América, Crime organizado en América, Pásase fatal en América, M-Esqueces que estou eu en América.</p> <p>H-Creto que vou voltar a S. Juan M-Pois sei a que barco podes subir H- todos virán a aclamarme M-iPero se estamos todos aquí!</p>
---	---

Clasificación das voces

AGUDO

GRAVE

Castrados: son cantantes adultos aos que de nenos se lles somete a unha operación para conservaren a voz aguda. Esta voz, ademais dun timbre especial, estaba dotada de gran axilidade, potencia e fiato, por mor da gran caixa de resonancia, a caixa torácica, maior que as das mulleres, e, claro está, dos nenos. O barroco tardío (1º metade do s. XVIII) é a súa época de esplendor. O último castrado serviu ao Papa na capela sixtina a principios do s. XX.

Recoñece as seguintes voces a partir das audicións (só as voces soprano, contralto, tenor e baixo)

Agrupacións vocais

DÚO OU DUETTO, TERZETTO... SEXTETTO:

Conxunto de solistas (dous, tres...ata seis) de igual ou diferente tesitura ou sexo, que adoitan interpretar unha peza melódica de forma similar á aria e que recebe o mesmo nome.

CUARTETO MASCULINO:

Pode estar formado por catro solistas adultos (contratenor-tenor-barítono-baixo) ou ben sustituirse o contratenor por un neno soprano. É unha formación moi utilizada para interpretar polifonía sacra e en xeral, renacemento.

CORO MIXTO:

Agrupación vocal formada por varias voces dispostas en catro grupos segundo as tesituras: soprano-contralto-tenor-baixo.

CORO DE CÁMARA:

É unha agrupación vocal pequena que non sobrepasa os vinte cantantes. Normalmente constitúe unha variante do coro mixto, pero na historia da música hai outras combinacións, e é frecuente atopar un coro de cámara masculino que canta gragoriano ao unísono ou un grupo masculino con dous ou tres homes por voz e un grupo de arredor de seis nenos na voz aguda na música sacra do renacemento, barroco e clasicismo. Non esquezas que na relixión católica as mulleres tiveron prohibido o canto na igrexa ata o romanticismo.

ORFEÓN:

É un coro mixto numeroso de arredor de 100 compoñentes.

CORO DE VOCES BRANCAS:

É un coro de mulleres ou nenos dispostos en soprano-mezzo-contralto.

Recoñece as seguintes agrupacións vocais a partir das seguintes audicións

LINGUAXE MUSICAL

Figuras musicais (Páx. 13 Ex. 17 e 18)

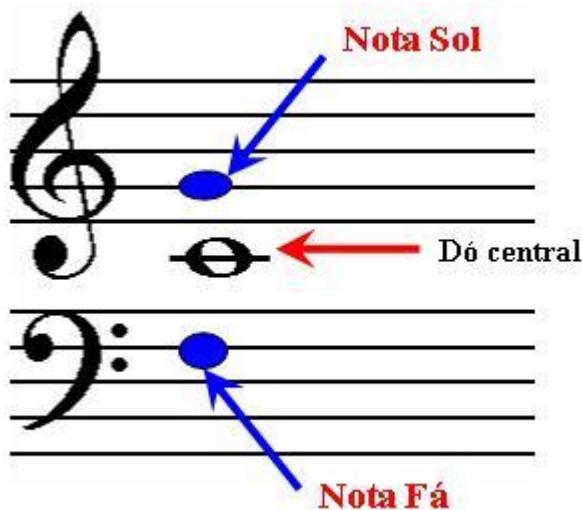
Clave de sol

As claves aparecen ao principio do pentagrama para indicarnos o nome das notas.
Así clave de sol en 2ª liña indica que a nota sol está na 2ª liña.

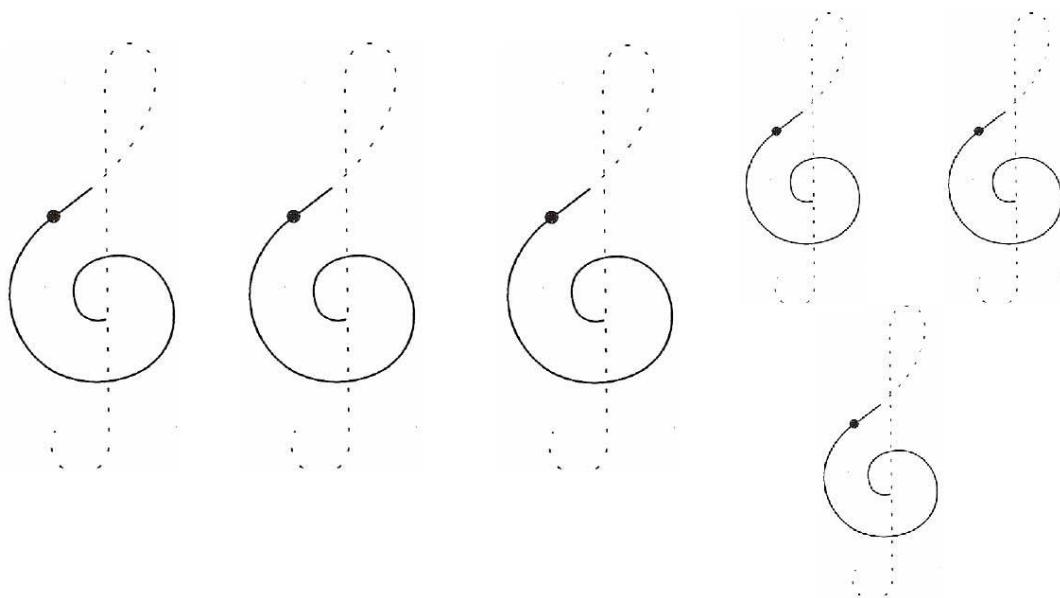
Clave de fa en 4ª línea, indica que

Clave de do en 3ª significa que

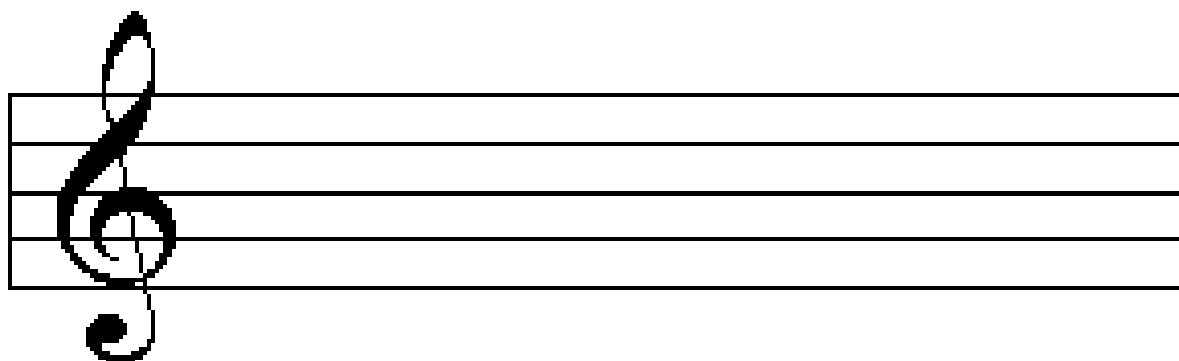
A partir delas pódese escribir o resto da escala, xa que sabemos que logo de son ven la-si-do....

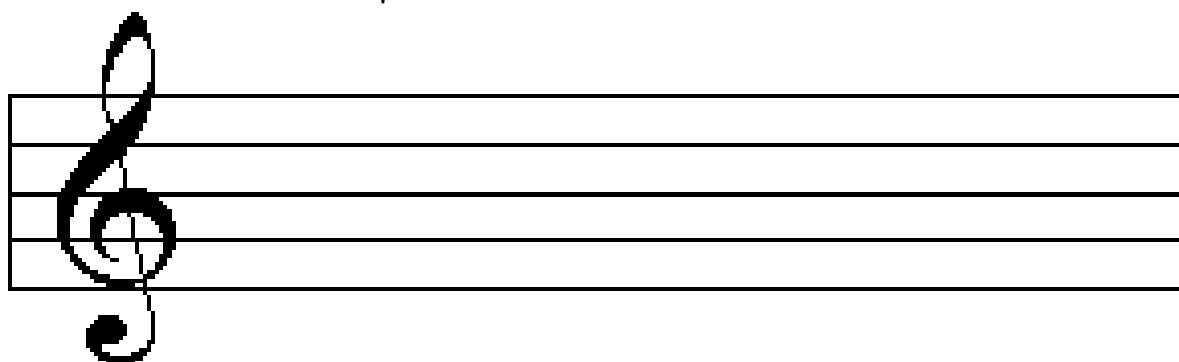
Recorre con el lápiz la "llave" del País de las Notas.

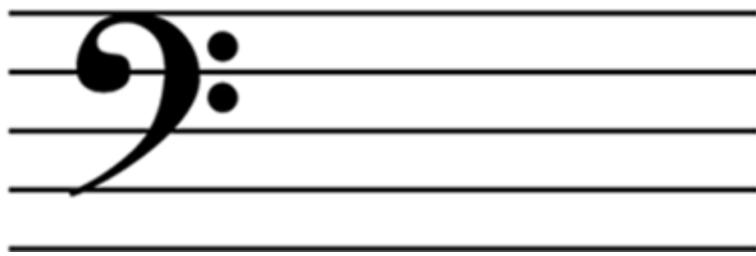
Debuxa 4 ou 5 claves de sol

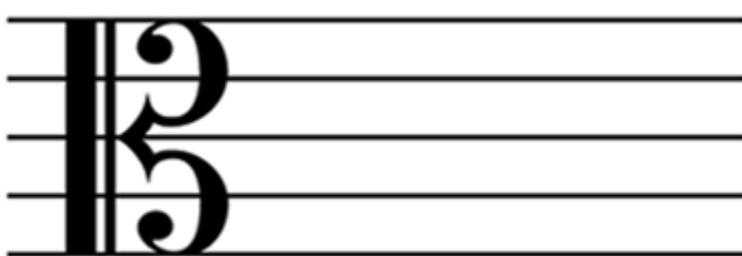
Escribe a escala sabendo que o sol está na 2ª liña

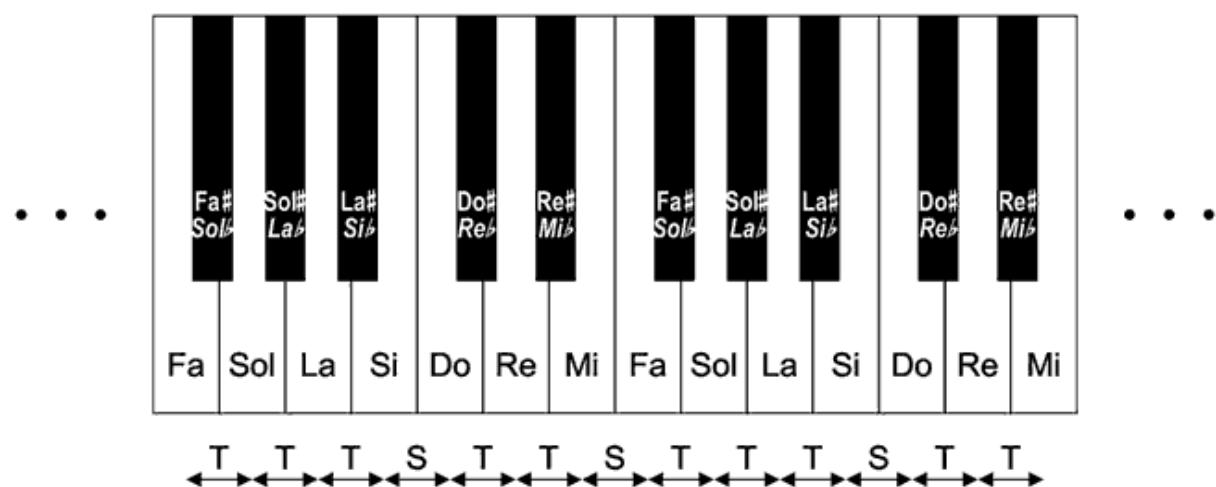
Clave de Fa

Clave de Do

Escalas

Na música occidental a escala consta de 8 notas (unha oitava) Do-Re-Mi-Fa-Sol-La-Si-Do. Esta oitava, a partires de Bach (O cravo ben temperado) divídese en 12 sons a distancia dun semitono. As teclas do piano son os semitonos. As teclas brancas son as notas naturais.

Alteracións:

- Se están na **armadura** indican a tonalidade e afectan a toda a partitura. Do M e la m (o seu relativo menor) carecen de alteracións na armadura. Sol M e mi m teñen un sostido e Fa M e re m un bemol.

Do Maior e La menor non teñen alteracións na armadura

Sol Maior e mi menor teñen un sostido na armadura que afecta a todas as notas fa da partitura

Fa Maior e re menor teñen un bemol na armadura que afecta a todas as notas si da partitura

Estas son todas as armaduras que existen na nosa música:

SOL mayor	RE mayor	LA mayor	Mi mayor	Si mayor	FA# mayor	DO# mayor
Mi menor	Si menor	FA# menor	DO# menor	SOL# menor	RE# menor	LA# menor
FA mayor	Slb mayor	Mlb mayor	LAb mayor	REb mayor	SOLb mayor	DOB mayor
RE menor	SOL menor	DO menor	FA menor	Slb menor	Mlb menor	LAb menor

- Se están entre as notas do pentagrama as alteración son **accidentais** e afectan as notas de igual nome que se atopen dentro do mesmo compás.

Sostido(#) sube un semitono
bemol (b) baixa un semitono
e becuadro anula os anteriores convertendo a nota en natural.

Intervalo

É a distancia entre dúas notas. En música cóntanse a primeira e a última, e o más práctico é contar cos dedos: é infalible. P.e. o intervalo entre re e sol é unha cuarta, porque hai 4 notas contando tanto o re coma o sol.

Cando a nota é a mesma, p.e. re-re non se di que o intervalo sexa de primeira, senón que se lle chama **únisono**.

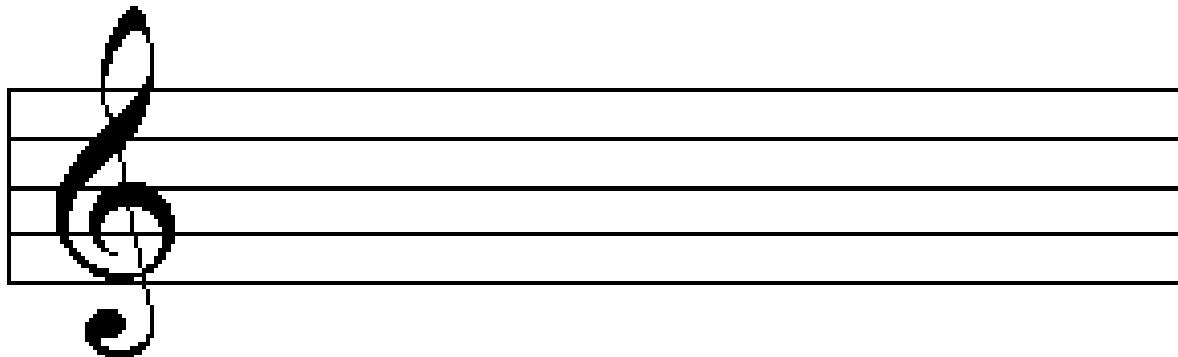
Analiza os seguintes intervalos dicindo se son ascendentes ou descendentes e cantos tonos e semitonos teñen

Acordes

Son varios sons simultáneos. O más frecuente é o acorde tríada formado por o son fundamental, que lle da nome ao acorde, e máis a súa 3^a e a súa 5ª superpostas.

Forma os seguintes acordes: Do M, rem, mi m, FaM, SolM e lam

Os acordes podem estar en estado fundamental ou estar invertidos. A nota fundamental pode estar repetida.

Ligadura

Engade a primeira nota o valor da segunda. Para ligar dúas notas cómpre teren a mesma altura, pois do contrario a ligadura sería de expresión (legato).

Puntiño

Engade á nota a metade do seu valor:

Four pairs of musical notation examples. Each pair consists of a note with a stem and a small dot above it followed by an equals sign (=), then a note with a stem and a small note attached below it. This illustrates how a punctio (a small note) adds half the value of its stem to the main note's value.

1. Engade, coma no exemplo unha ou varias notas ligadas para que sexan equivalentes ao que pide debaixo. Lembra que as notas deberán ter a mesma altura e estar ligadas pola cabeza.

The image shows three staves of musical notation in G clef. Each staff consists of four measures separated by double vertical bar lines. The first measure of each staff contains a single note. The second measure contains two notes connected by a horizontal line (ligature). The third measure contains three notes connected by a horizontal line. The fourth measure contains four notes connected by a horizontal line. Below each staff, the names of the notes are written in Spanish: Staff 1: UNA NEGRA, UNA BLANCA CON PUNTILLO, UNA BLANCA CON PUNTILLO, UNA REDONDA. Staff 2: UNA BLANCA, UNA REDONDA CON PUNTILLO, UNA NEGRA CON PUNTILLO, UNA CORCHEA CON PUNTILLO. Staff 3: UNA REDONDA, UNA CORCHEA, UNA BLANCA, UNA BLANCA CON DOBLE PUNTILLO.

2. Cal será a duración das seguintes figuras e silencias con puntiño?

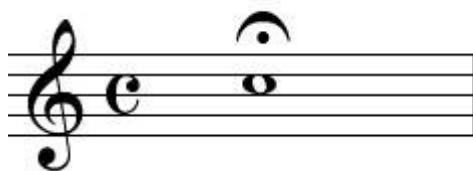
The image shows two staves of musical notation in G clef. Each staff consists of four measures separated by double vertical bar lines. The first measure of each staff contains a note with a small vertical stroke (puntiño) below it. The second measure contains a note with a small vertical stroke above it. The third measure contains a vertical stroke with a small vertical stroke through it. The fourth measure contains a short horizontal dash. These figures represent various note heads with specific markings.

3. Escribe con ligaduras o que estea con puntiños e viceversa

The image shows four staves of musical notation in G clef. Each staff consists of four measures separated by double vertical bar lines. The first measure of each staff contains a note with a small vertical stroke below it. The second measure contains a note with a small vertical stroke above it. The third measure contains a vertical stroke with a small vertical stroke through it. The fourth measure contains a short horizontal dash. These figures represent various note heads with specific markings, which the student is asked to rewrite using ligatures or vice versa.

Caldeirón

Prolonga o son a vontade do director ou do intérprete

Síncopa

É un son que empeza en parte débil e termina en parte forte

Sinala as síncopas

A musical staff in 2/4 time. It consists of a series of eighth and sixteenth notes. The notes are grouped by vertical lines, and the sixteenth notes are specifically highlighted with horizontal arrows pointing to them, indicating where the syncopation occurs.

Contratempo

É un son que empeza en parte débil despois dun silencio

Hai 9 notas a contratempo. Sinálaas

A musical staff in 2/4 time. It shows a repeating pattern of a half note followed by three quarter notes. The first note of each group is highlighted with a vertical bar and a circled number '1', indicating it is the note that begins with a weak beat.

Compases

COMPÁS DE "DOUS POR CATRO": É o compás binario, formado por *dous tempos de negra*.

F=fuerte
D=débil

COMPÁS DE "TRES POR CATRO": É o compás ternario, formado por *tres tempos de negra*. É un compás moi popular e é o que utiliza o *Vals*. O primeiro pulso é o más forte, o que produce un ritmo moi concreto: Un-dos-tres ... Fuerte-débil-débil ... Bum-chá-chá ...

F=fuerte
D=débil

COMPÁS DE "CATRO POR CATRO". É o más popular. Formado por *catro tempos de negra*. O terceiro tempo é tamén forte, pero non tanto como o primeiro. A maior parte da música de rock'n'roll, pop, blues, etc está feita en 4x4

F=fuerte
M=medio
D=débil

COMPÁS DE "SEIS POR OITO". É un compás binario de subdivisión ternaria, de xeito que ten dúas acentuacións ao tempo: F-D e F-D-D

Tempo

É a velocidade da música. Aparece ao principio da partitura sobre o pentagrama e expresase con termos italianos

Carácter

É o sentimento que provoca ou quere provocar a música. Aparece ao principio da partitura sobre o pentagrama despois do tempo e expresase con termos italianos. Algúns serían:

- *agitato*: agitado, excitado.
- *animato*: animado
- *calmato*: calmado
- *con brio o vitamente*: con brío, con vida.
- *con grazia, giocoso o grazioso*: con gracia.
- *deciso*: decidido, seguro.
- *con passione, passionato, passionatamente, con fuoco*: con pasión, con fuego.
- *espressivo*: expresivo, con mucha transmisión sentimental.
- *misterioso*: misterioso.
- *scherzando*: jugueteando.
- *tranquillo*: tranquilo, con paz.

Danza Polovtziana (o Príncipe Igor)

Borodin

Andante dolce $\text{♩} = 120$

Flute

Canoe Song

Arr: Adriana García

$\text{♩} = 90$

Piano

Drums

Pno

Dr

Score

Cielito lindo

popular mexicana

largo **ghetto tranquillo** $\text{♩} = 60$

Flute

The musical score for 'Cielito lindo' is written for Flute. It consists of four staves of music. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The second staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The third staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The fourth staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). Measure numbers 1 through 25 are indicated above the staves. The music features eighth-note patterns and rests.

Score

En un mercado persa

Ketelby

Flute

The musical score for 'En un mercado persa' is written for Flute. It consists of two staves of music. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). Measure numbers 11 and 12 are indicated above the staves. The music features eighth-note patterns and rests. There are blue brackets labeled '1.' and '2.' indicating specific melodic segments.

"Pirimimpín"

Popular galega

Flute

4 | 1. 2. Fine

9

13 D.C. al Fine

"Pirimimpín"

Popular galega

Flute

4 | 1. 2. Fine

8

12 D.C. al Fine

"Soa tan bonito" O paxareiro.(A frauta máxica)

W.A.Mozart

Allegro grazioso $J = 120$

Flute 1

Fl. 1

Fl. 2

Fl. 1

Fl. 2

Flute

10

Flute

6

6

12

Fine

D.C. al Fine

